

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului
Sistemului informațional „Platforma Integrată a Profesiilor Juridice”

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Conceptului Sistemului Informațional „Platforma Integrată a Profesiilor Juridice” (în continuare – SI PIPJ) a fost elaborat de Ministerul Justiției cu suportul USAID în cadrul proiectului „Moldova – Medierea comercială și arbitraj (faza a IV-a)”, implementat de către Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltarea și Organizația Internațională pentru Dezvoltarea Dreptului.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite

Scopul proiectului este implementarea modelului digitalizat de administrare a datelor despre profesiile juridice conexe justiției prin substituirea registrelor de evidență manuală cu registrul automatizat de prelucrare a informației, care va permite înregistrarea, evidența și generarea automată de documente.

Instituționalizarea sistemului informațional de înregistrare și evidență a datelor despre profesiile juridice va contribui la modernizarea activității Ministerului Justiției, delegat cu competențe în ținerea și actualizarea registrelor de stat a liber-profesioniștilor care desfășoară activități profesionale conexe justiției (în continuare - profesioniști).

Proiectul propune dezvoltarea și implementarea unui sistem informațional integrat care să cuprindă datele tuturor persoanelor titulare de licențe, autorizații sau atestate care le conferă dreptul să practice activități profesionale conexe justiției

Proiectul va îmbunătăți cadrul de evidență și va asigura posibilitatea implementării mecanismelor automatizate de schimb de date cu alte sisteme informaționale, care, în ansamblu, va spori fluxul automatizat de date între autoritățile publice, reducând din cheltuielile administrative, va reduce din termenii de prelucrare a datelor și de eliberare a actelor de documentare a activității profesiilor juridice, precum și va spori calitatea și transparența activității de evidență și înregistrare a datelor despre profesiile juridice conexe.

Efortul de dezvoltare al SI PIPJ se încadrează în politicile publice de promovare și instituționalizare a mecanismelor de guvernare electronică, instituite în baza Concepției guvernării electronice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 733/2006,

și se aliniază cadrului strategic de acțiuni asumate de Ministerul Justiției, orientat spre dezvoltarea și implementarea sistemelor informaționale din sectorul justiției.

Totodată, dezvoltarea și asigurarea funcționalității acestui sistem și asigurarea interoperabilității și schimbului de date a acestuia cu alte sisteme informaționale va consolida colectarea și prelucrarea datelor dezagregate și va asigura accesibilitatea acestor informații pentru public, conducând la promovarea și asigurarea transparenței și eficacității profesionale.

Automatizarea proceselor de eliberare a licențelor, atestatelor și autorizațiilor pentru desfășurarea activităților profesionale conexe domeniului justiției, precum și automatizarea procesului de înregistrare a formelor de organizare a profesiilor juridice, a proceselor de ținere a evidențelor privind suspendarea activității profesionale, aplicarea sancțiunilor disciplinare sau de altă natură, încetarea activității profesioniștilor, monitorizarea procesului de instruire profesională continuă, în tandem cu posibilitatea de generare a diverselor rapoarte statistice privind profesiile juridice, va permite partajarea informațiilor cu alți actori relevanți din sectorul justiției în mod electronic și va asigura interoperabilitatea cu alte sisteme informaționale de stat, accelerând astfel interacțiunea și comunicarea între actorii sectorului justiției.

SI PIPJ oferă o evidență centralizată automatizată unică tuturor persoanelor și entităților care desfășoară activități profesionale conexe domeniului justiției, precum și posibilitatea de administrare electronică a documentelor interne referitoare la administrarea profesiilor.

Obiectivul principal al punerii în aplicare al SI PIPJ este sporirea transparenței instituționale a profesiilor conexe domeniului justiției, simplificarea accesului la date, reducerea costurilor de tranzacție pentru toate părțile interesate, contribuind astfel la asigurarea unui mediu digital național competitiv și durabil.

De asemenea, subliniem faptul că elaborarea proiectului se înscrie în contextul de ansamblu al cadrului de politici și al celui normativ, atât în domeniul profesiilor juridice, cât și în domeniile informatizării, modernizării tehnologice a guvernării și ale serviciilor guvernamentale.

Elaborarea proiectului este determinată de prevederile art. 7⁶ din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și resursele informaționale de stat, care reglementează obligativitatea documentării sistemelor și resurselor informaționale de stat. Potrivit alin. (2) lit. a) din acest articol, unul din documentele de bază la crearea și implementarea unui sistem informațional sau a resursei informaționale este conceptul, care trebuie să determine spațiul funcțional, structura organizatorică,

spațiul informațional, spațiul tehnologic, securitatea sistemului informațional și protecția informației.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul conține prevederi care stabilesc statutul și locul sistemului informațional în spectrul de resurse și sisteme informaționale ale statului, obiectivele, principiile și cadrul normativ în baza cărora SI PIPJ urmează a fi creat și implementat, spațiul funcțional, structura organizatorică, spațiul informațional și tehnologic, precum și aspectele relevante de asigurare a securității informaționale ale sistemului.

SI PIPJ constituie totalitatea mijloacelor de software destinate pentru procesarea informației și formarea resursei informaționale cu privire la dosarele profesioniștilor, care sunt centralizate în Registrele de stat ale profesiilor juridice.

Crearea și implementarea SI PIPJ va asigura:

- sistematizarea datelor profesiilor juridice;
- îmbunătățirea cadrului de evidență;
- asigurarea implementării mecanismelor automatizate de schimb de date cu alte sisteme informaționale, care în ansamblu va spori fluxul automatizat de date între autoritățile publice;
- reducerea gestionării datelor pe suport de hârtie și a implicării resurselor umane.

Obiectivele SI PIPJ sunt:

- evidența centralizată automatizată unică a tuturor persoanelor și entităților care desfășoară activitate profesionistă conexasă justiției;
- asigurarea supravegherii activității profesiilor juridice conexe justiției de către Ministerul Justiției;
- asigurarea formării resursei informaționale de stat Registrul de Stat al Profesiilor Juridice;
- formarea resursei informaționale privind gestiunea dosarelor de mediere, precum crearea opțiunilor pentru sistematizarea altor procese ale activității profesioniștilor din domeniul justiției (administratori autorizați, executori judecătorești etc);
- asigurarea schimbului automatizat de date între SI PIPJ cu alte sisteme informaționale publice și private;
- instituirea unui mecanism automatizat, destinat înregistrării într-un mod autonom de către persoanele și entitățile care practică activități profesionale a datelor care fac referire la activitățile profesionale îndeplinite;
- asigurarea accesului la informațiile despre profesiile, profesioniștii și serviciile prestate de către aceștia;

- asigurarea sistemelor informaționale de stat, cât și cele private, cu date complete și veridice, referitoare la profesioniști și împuternicirile acestora, în baza unei modalități unice de identificare și prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect);
- asigurarea accesului la informațiile, serviciile și rapoartele publice aferente profesiilor juridice.

De asemenea, proiectul delimitează subiecții raporturilor juridice în domeniul creării, dezvoltării și utilizării sistemului informațional, reglementând competențele acestora. Astfel, în conformitate cu prevederile art. 11 – art. 15 din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre și art. 7² – 7⁶ din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și resursele informaționale de stat, posesor al sistemului se propune a fi desemnat Ministerul Justiției, deținător - Agenția Resurse Informaționale Juridice, iar ca administrator tehnic – Instituția publică „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”.

Din perspectiva spațiului tehnologic, menționăm că sistemul va avea o arhitectură care îi va permite integrarea cu/și utilizarea serviciilor guvernamentale de platformă (MPass, MSign, Mpay, MLog, MNotify), precum și găzduirea pe platforma tehnologică guvernamentală MCloud. Sistemul se va interconecta în vederea schimbului de date și cu alte sisteme informaționale sau resurse informaționale prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect.

Proiectul propune reglementarea expresă a măsurilor de asigurare a protecției și securității informației conținute în sistem, identificând obiectele ce necesită a fi protejate și metodele de protecție, inclusiv cele de contracarare a pericolelor informaționale. În acest context, securitatea informațională a sistemului va trebui să se conformeze cerințelor reglementate de legislație, precum și standardelor internaționale care nu contravin legii și permit sporirea gradului de securitate.

În scopul realizării sarcinilor privind asigurarea securității informaționale și a protecției datelor cu caracter personal, în SI PIPJ vor fi utilizate mecanisme de autentificare și autorizare ale utilizatorilor și registratorilor prin intermediul serviciului MPass și mijloacele proprii ale sistemului, managementul accesului, înregistrarea acțiunilor și auditul prin utilizarea serviciului MLog.

4. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea SI PIPJ nu necesită alocarea resurselor financiare suplimentare de la bugetul de stat, având în vedere faptul că a fost creat cu suportul financiar al USAID în cadrul proiectului ”Moldova – Mediarea comercială și arbitraj (faza a IV-a)”, implementat de către Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltarea și Organizația Internațională pentru Dezvoltarea Dreptului.

Potrivit condițiilor proiectului în cadrul căruia a fost elaborat SI PIPJ, pentru primii trei ani de la darea în exploatare a sistemului, costurile de mentenanță corectivă (de înlăturare a potențialelor defecțiuni) și adaptivă (de sporire a funcționalităților sistemului) vor fi acoperite din resursele alocate în cadrul proiectului ”Moldova – Medierea comercială și arbitraj (faza a IV-a)”, după cum urmează:

- În primul an de la darea în exploatare a SI PIPJ, costurile de mentenanță alocate în cadrul proiectului vor fi în valoare de aproximativ 116,514 lei.
- În următorii doi ani de la darea în exploatare a SI PIPJ, costurile de mentenanță alocate în cadrul proiectului vor fi în valoare de aproximativ 58,257 lei anual.

Ulterior, pentru mentenanța SI PIPJ vor fi alocate sume din contul și în limita bugetului anual al Ministerului Justiției, precum și din alte surse în conformitate cu legislația.

În acest sens, posesorul SI PIPJ urmează să estimeze și să prezinte Instituției Publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică” resursele TI necesare pentru găzduirea SI PIPJ pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud), pentru 6, 12, 18 luni. În baza estimărilor se vor planifica și se vor aloca resursele TI necesare.

Urmare a dării în exploatare a SI PIPJ, posesorul va încheia cu Administratorul tehnic Acordul privind administrarea tehnică și menținerea SI PIPJ, care va include activitățile minime privind administrarea tehnică și menținerea SI PIPJ, precum și volumul acestora. În baza Acordului vor fi estimate cheltuielile pentru administrare tehnică a SI PIPJ care urmează a fi acoperite din bugetul de stat, prin intermediul granturilor oferite Instituției Publice „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, de către fondator.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Potrivit prevederilor art. 7⁶ din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și resursele informaționale de stat, sistemele și resursele informaționale de stat se supun documentării în mod obligatoriu.

Astfel, pentru dezvoltarea și punerea în aplicare a unui sistem informațional automatizat în calitate de resursă informațională de stat, este obligatorie elaborarea și aprobarea unui șir de documente aferente acestui sistem informațional, conform cadrului normativ metodologic privind crearea, administrarea, mentenanța, dezvoltarea și scoaterea din exploatare a sistemelor informaționale de stat. Documentele sistemelor și resurselor informaționale de stat sunt:

1) conceptul sistemului informațional, în care să fie definite: spațiul funcțional, structura organizatorică, spațiul informațional, spațiul tehnologic, securitatea sistemului informațional și protecția informației;

2) caietul de sarcini al sistemului informațional, care include cerințele funcționale și tehnice în conformitate cu care se creează sistemul informațional;

3) regulamentul resursei informaționale, care să cuprindă: reglementări privind drepturile și obligațiile subiecților raporturilor juridice aferente creării și ținerii resursei informaționale; modalitatea de ținere a resursei informaționale; procedura de înregistrare, modificare, completare și radieră a datelor; procedura de interacțiune cu furnizorii de date; măsuri privind asigurarea securității resursei informaționale.

Prin urmare, după adoptarea proiectului de Concept al SI PIPJ, urmează a fi aprobate de către posesor cerințele tehnice ale sistemului și, după elaborarea nemijlocită a SI PIPJ, până la punerea în acestuia în exploatare, Guvernul urmează să aprobe Regulamentul resursei informaționale formată de Sistemul Informațional „Platforma Integrată a Profesiilor Juridice”.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor *Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional*, pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, la compartimentul *Transparența decizională*, a fost plasat anunțul privind inițierea procesului de elaborare a prezentului proiect, care poate fi accesat la linkul: <https://www.justice.gov.md/ro/content/anunt-privind-initierea-procesului-de-elaborare-proiectului-hotararii-guvernului-privind-2>. Un anunț similar a fost plasat și pe platforma www.particip.gov.md. Proiectul a fost coordonat în prealabil și ajustat conform recomandărilor Instituției Publice „Agenția de Guvernare Electronică”, avizul nr. 3007-265 din 06.12.2023.

Au fost recepționate propuneri de la: I.P. „Agenția de Guvernare Electronică”, I.P. „Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică”, Camera Notarială din Republica Moldova, Uniunea Avocaților din Republica Moldova, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării și Centrul Național Anticorupție.

Au prezentat lipsă de propuneri și obiecții: Ministerul Finanțelor, Uniunea Administratorilor Autorizați din Moldova, Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești, Centrul Național de Expertize Judiciare.

Nu au prezentat avizele: Consiliul de mediere și Uniunea Traducătorilor Autorizați din Moldova.

7. Constatările expertizei anticorupție

Întru respectarea dispozițiilor art. 34 alin. (1) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, Ministerul Justiției, prin scrisoarea nr. 03/925 din 31 ianuarie 2024 a transmis repetat Centrului Național Anticorupție proiectul hotărârii pentru efectuarea expertizei anticorupție. În context, Centrul Național Anticorupție a comunicat faptul că, potrivit prevederilor art.28 alin.(2) lit.a) din *Legea integrității nr.82/2017*, coroborat cu prevederile art.24 și 35 al *Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative*, proiectul prenotat nu este pasibil de expertiză.

Ministru

/semnat electronic/

Veronica MIHAILOV - MORARU